

Forbrukerinformasjon om kjemikalier

Enhet for innsikt og arbeidsgruppe bærekraft, mai 2025

Bakgrunn og hovedfunn

Det er grunnleggende forbrukerrettigheter at det man kjøper skal være trygt og at man har nok opplysninger til å ta informerte valg. I denne befolkningsundersøkelsen har vi kartlagt norske forbrukeres oppfatninger av og holdninger til bruk av kjemikalier i produkter.

Vi finner at et flertall i befolkningen mener at kjemikalier som brukes i produkter påvirker mennesker og miljø. En tredjedel av befolkningen sier at de er opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter og halvparten oppgir å ha tilpasset forbruket sitt fordi de var bekymret for kjemikalieinnholdet. Et flertall av forbrukerne ønsker mer informasjon om bruk av kjemikalier i produkter.

Norske forbrukere har betydelig høyere tillit til at produkter som selges i norske butikker er trygge med tanke på kjemikalier enn de har til at produkter som selges i utenlandske nettbutikker er det. Dette henger sammen med at halvparten av forbrukerne har tillit til at myndighetene har forbudt bruk av skadelige kjemikalier. To av fem har tillit til at nye kjemikalier testes grundig før de kommer på markedet.

Kvinner, eldre aldersgrupper og høyt utdannede er mer opptatt av kjemikalier i produkter enn andre. Menn og yngre aldersgrupper har høyere tillit enn andre til at produkter fra norske butikker er trygge med tanke på kjemikalier.

Utvalg og metode

Metode, målgruppe og utvalg

Undersøkelsen er gjennomført som en kvantitativ webundersøkelse. Undersøkelsen er utført av Norstat på vegne av Forbrukerrådet. Utvalget er rekruttert fra Norstats web-panel, som består av om lag 120.000 personer som svarer på spørreundersøkelser regelmessig. Målgruppen for undersøkelsen er den norske befolkningen i alderen 18 år og eldre.

Respondentene i panelet er i hovedsak telefonvervet, og panelet er satt sammen på en måte som gjør at medlemmene er mest mulig representative for den norske befolkningen. Dataene er vektet etter kjønn, alder og geografi, basert på SSBs befolkningsstatistikk.

Tidsperiode feltarbeid

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 28.04.25 – 05.05.2025.

Antall intervju

1000

20,3% svarprosent

Feilmarginer

Omkring 3 prosentpoeng ved 1 000 intervju. Feilmarginene for tall i undergrupper er større.

Alle forskjeller mellom grupper som omtales er statistisk signifikant. Prosentandeler presenteres i hele tall. På grunn av avrundinger summeres dermed ikke alltid totalen til 100%.

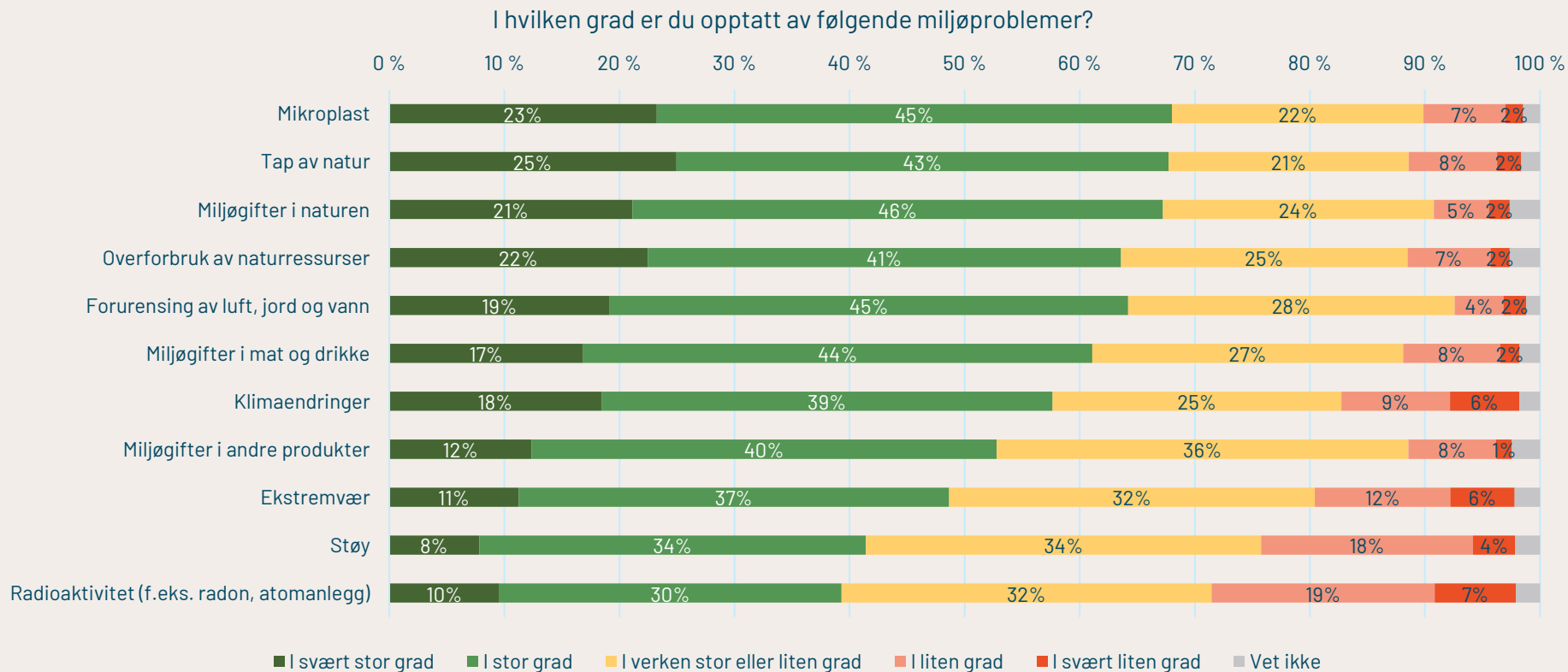
Beskrivelse av utvalget

Dataene er vektet for å justere eventuelle skjevheter i utvalget. Vektingen ble utført basert på kjønn, alder og bosted, ved hjelp av cellevekting.

Seks respondenter er fjernet fra datasettet på grunn av monoton svargivning.

Kjønn	Uvektet antall	Uvektet prosent	Vektet antall	Vektet prosent
Mann	488	49 %	499	50 %
Kvinne	506	51 %	496	50 %
Alder				
Under 30	155	16 %	184	19 %
30-39	163	16 %	176	18 %
40-49	168	17 %	160	16 %
50-99	508	51 %	474	48 %
Landsdeler				
Nord-Norge	96	10 %	87	9 %
Midt-Norge	136	14 %	136	14 %
Vestlandet	172	17 %	201	20 %
Østlandet	289	29 %	303	30 %
Sørlandet	121	12 %	135	14 %
Oslo	180	18 %	132	13 %

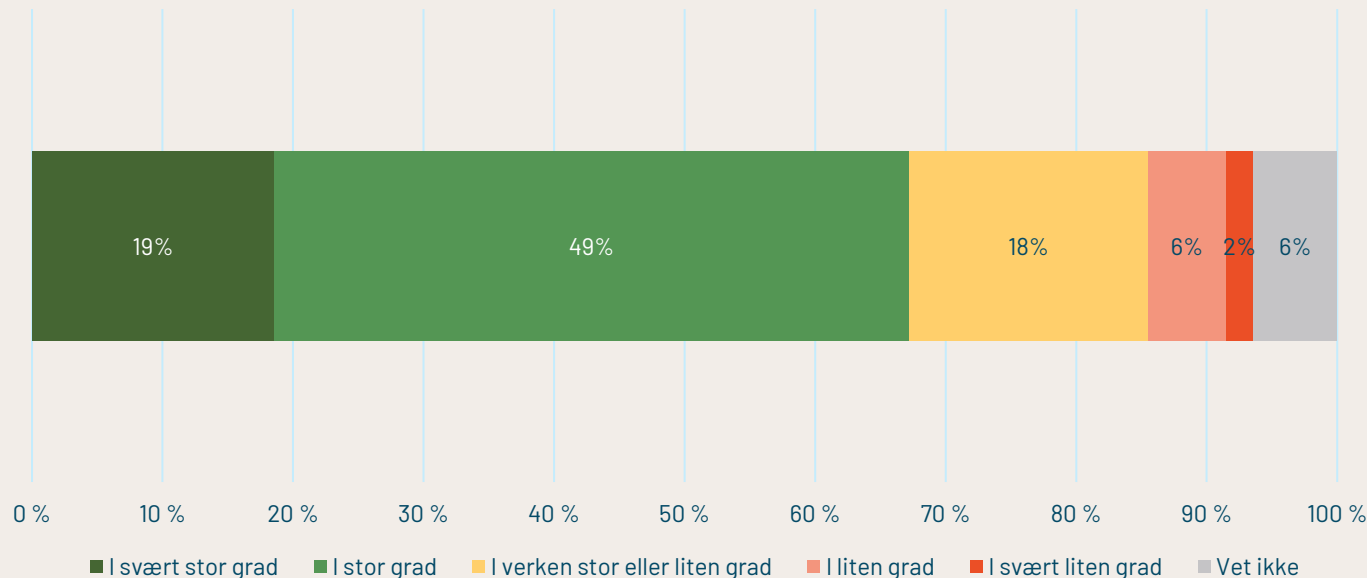
Hvor opptatt forbrukerne er av ulike miljøproblemer

N = 994 (alle)

Syv av ti tror at kjemikalier som brukes i dag påvirker mennesker og miljø

I hvilken grad tror du at kjemikalier som brukes i dag påvirker miljøet, deg, dine barn og framtidige generasjoner?

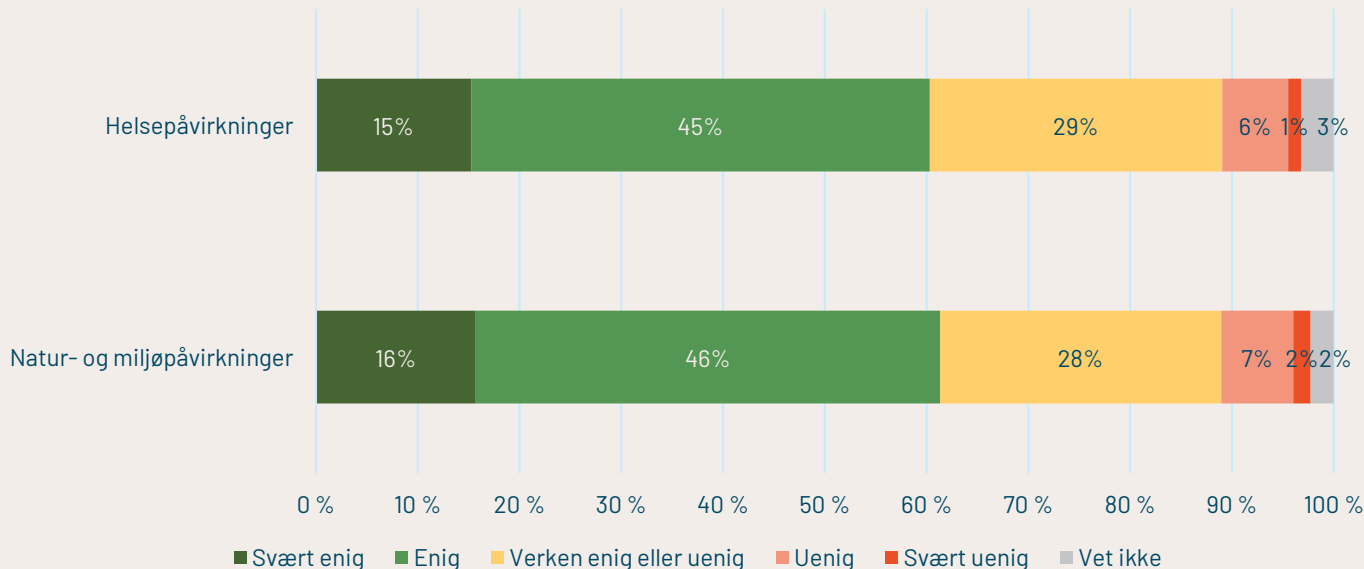

N = 994 (alle)

- Kvinner tror i større grad enn menn at kjemikalier som brukes i dag påvirker miljøet, dem selv, deres barn og fremtidige generasjoner.
- Forbrukere som har lav tillit til forbrukerrettighetene tror i større grad enn andre at kjemikalier påvirker oss.
- Det er en sterk sammenheng mellom troen på at kjemikalier påvirker oss og holdningen om at innbyggere i Norge bør redusere forbruket som del av løsningen på klima- og miljøutfordringen.

Majoriteten av forbrukere oppgir å være opptatt av helse- og miljøpåvirkninger fra kjemikalier i produkter

Jeg er opptatt av helsepåvirkninger/natur- og miljøpåvirkninger fra kjemikalier i produkter jeg kjøper

N = 994 (alle)

Helsepåvirkning

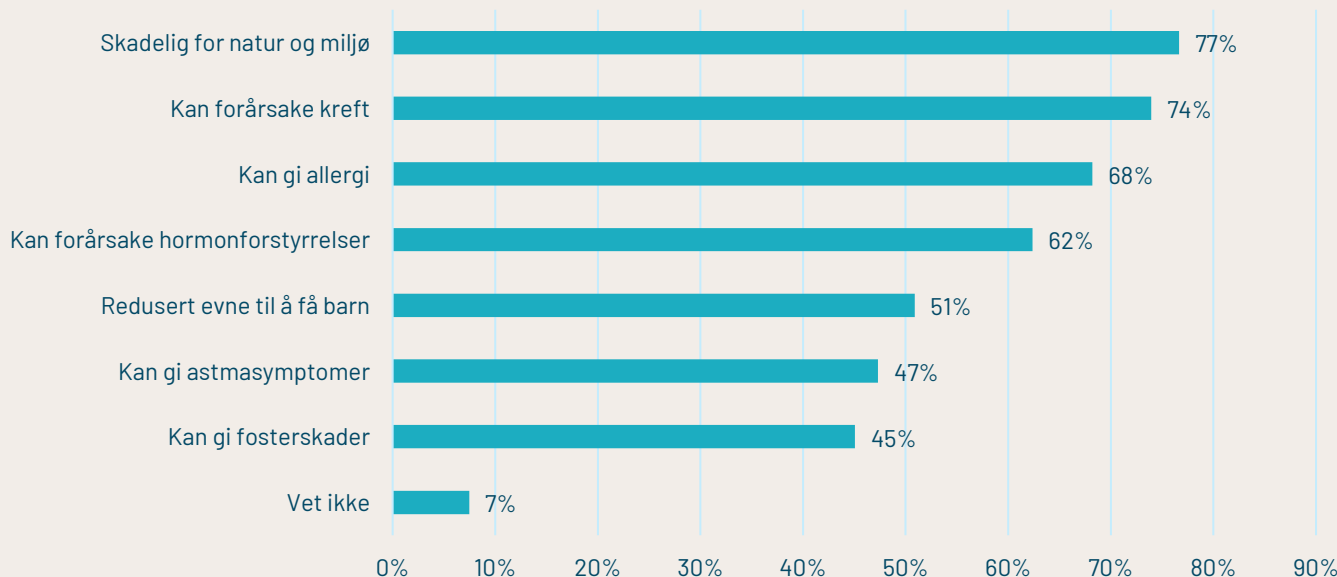
- Kvinner er mer opptatt av dette enn menn.
- De eldste forbrukerne er mer opptatt av helsepåvirkningen enn de yngste.
- De med lav tillit til forbrukerrettighetene er mer opptatt av helsepåvirkningen enn de med høy tillit.

Natur- og miljøpåvirkning

- Kvinner er mer opptatt av dette enn menn.
- Eldre aldersgrupper er mer opptatt av dette sammenlignet med yngre aldersgrupper.
- De med høy utdanning er mer opptatt av dette enn de med lav utdanning.
- De som bor i husholdninger med barn er mindre opptatt av dette enn de som bor uten barn.
- Forbrukere med god økonomi er mer opptatt av dette enn forbrukere med dårlig økonomi.

Flertallet tror kjemikalier i produkter kan ha én eller flere negative konsekvenser for helsa eller miljøet

Hvilke konsekvenser tror du kjemikalier i produkter kan ha for helse og miljø? (Flere valg mulig)

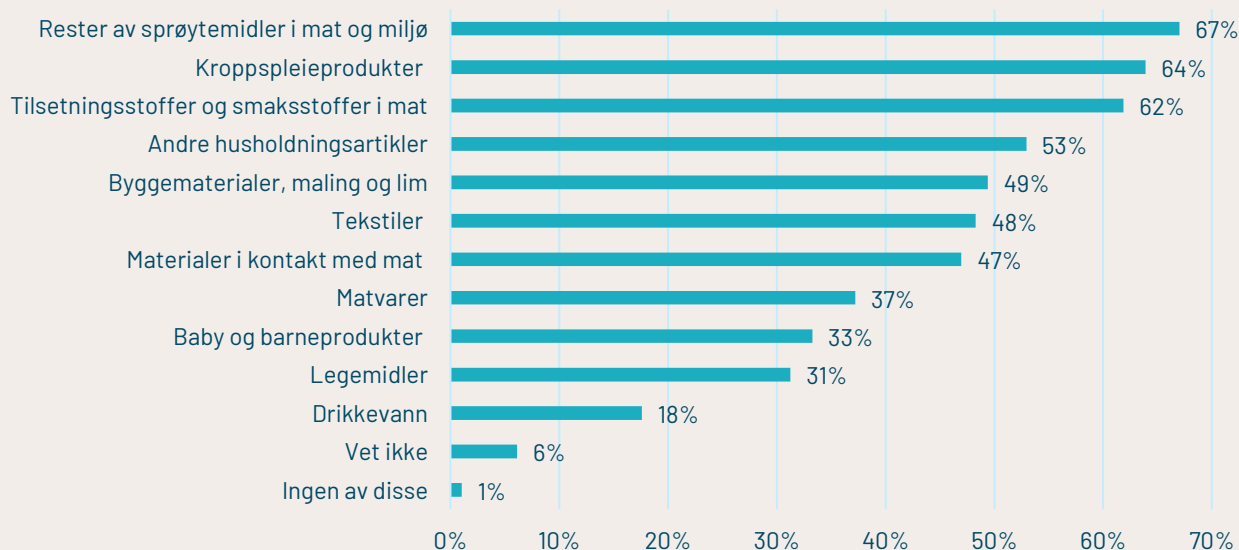

N = 994 (alle)

- Forbrukere med **høy utdanning** tror oftere enn de med lav utdanning, at kjemikalier i produkter kan ha alle de nevnte konsekvenser for helse og miljø.
- Flere **kvinner** enn menn tror at kjemikalier i produkter kan gi astmasymptomer, redusere evnen til å få barn, forårsake hormonforstyrrelser og at det kan være skadelig for natur og miljø.
- De som er **under 30 år** tror sjeldnere enn de som er eldre at kjemikalier i produkter kan gi allergi, at det kan forårsake kreft, kan gi astmasymptomer og at det kan gi fosterskader.
- Forbrukere som bor i **husholdninger med barn** tror i større grad enn de som bor i husholdninger uten barn, at kjemikalier i produkter kan gi astmasymptomer og at det kan forårsake hormonforstyrrelser.

Rester av sprøytemidler, kroppspleieprodukter og matvarer er på topp når det gjelder hvor vi tror vi utsettes for skadelige kjemikalier

Innenfor hvilke av disse områdene tenker du at du (eller eventuelt dine barn) utsettes for skadelige kjemikalier? (Flere svar mulig)

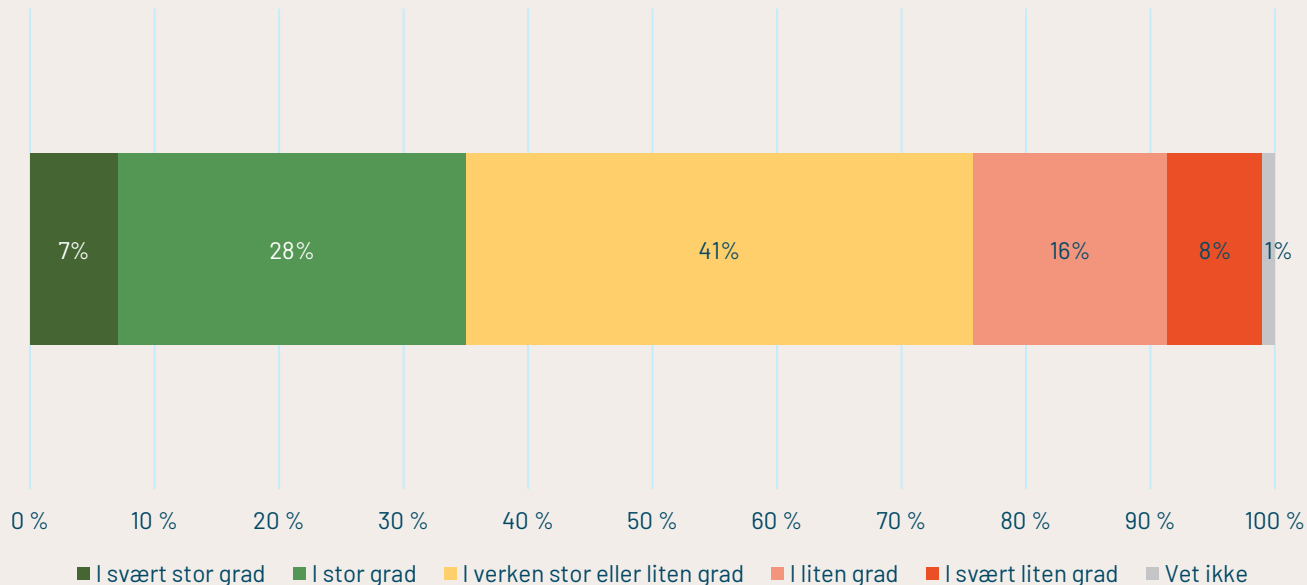

N = 994 (alle)

- Flere i **husholdninger med barn** enn i husholdninger uten barn har svart matvarer, materialer i kontakt med mat, tekstiler, andre husholdningsartikler og baby- og barneprodukter.
- Flere **kvinner** enn menn har svart materialer i kontakt med mat, tilsetningsstoffer og smaksstoffer i mat, rester av sprøytemidler i mat og miljø, kroppspleieprodukter, andre husholdningsartikler og baby- og barneprodukter.
- Forbrukere i **aldersgruppen 40-49** år har i større grad enn andre aldersgrupper svart tekstiler, andre husholdningsartikler, baby- og barneprodukter, drikkevann og legemidler.
- Flere av dem med **høy utdanning** enn dem med lav utdanning har svart materialer i kontakt med mat, rester av sprøytemidler i mat og miljø, kroppspleieprodukter, tekstiler, andre husholdningsprodukter og byggematerialer.
- Forbrukere med høy **tillit til forbrukerrettighetene** tror sjeldnere enn andre at de utsettes for skadelige kjemikalier.

Én av tre er opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter

I hvilken grad er du opptatt av innholdet av kjemikalier i produkter du bruker (f.eks. vaskemidler, klær eller hudkrem)?

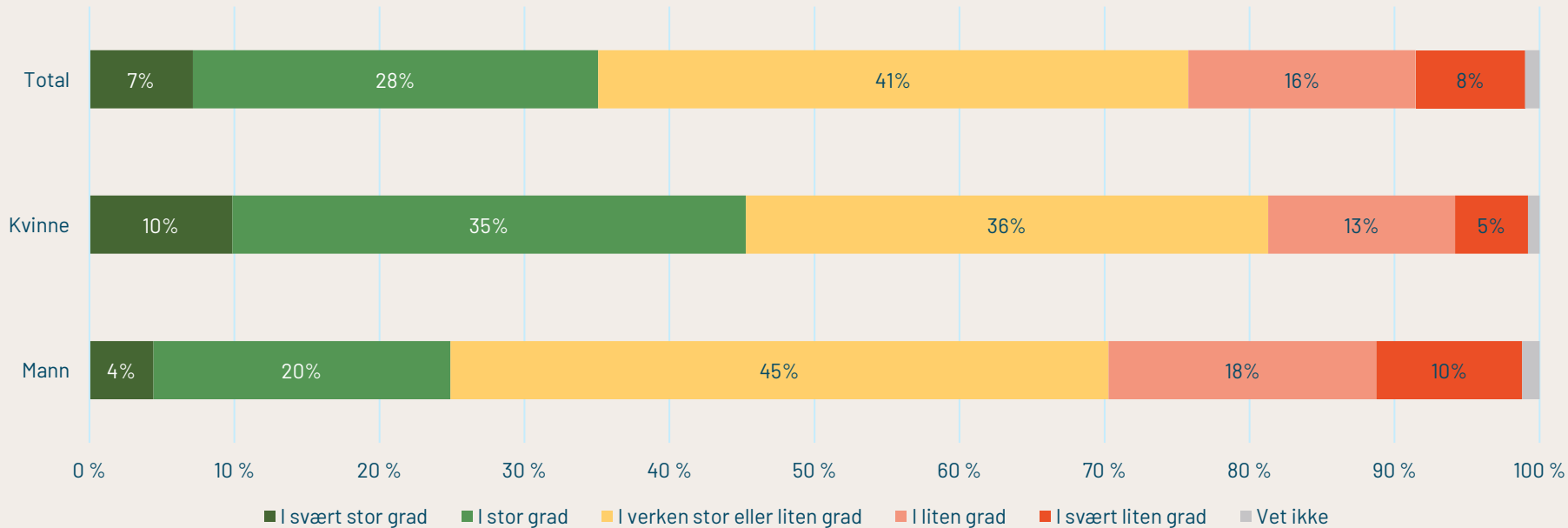

N = 994 (alle)

- Kvinner er noe mer opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter enn menn.
- Forbrukere over 50 år er noe mer opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter enn yngre aldersgrupper.
- De med høy utdanning og de som har god økonomi er noe mer opptatt av kjemikalieinnhold enn de med lav utdanning.
- De som har høy tillit til at deres rettigheter som forbrukere blir ivaretatt er mindre opptatt enn andre av kjemikalieinnholdet i produkter.
- Forbrukere som mener at forbruket i Norge må reduseres av klima- og miljøhensyn er mer opptatt enn andre av kjemikalieinnhold i produkter.

Kvinner er mer opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter enn menn

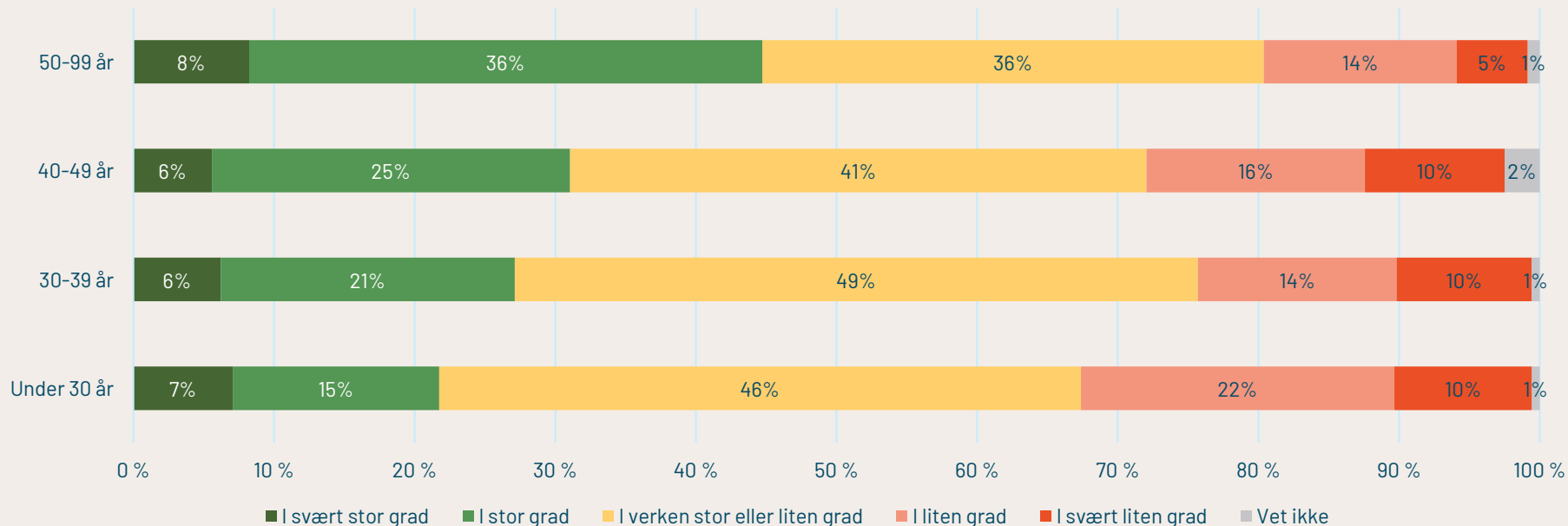
I hvilken grad er du opptatt av innholdet av kjemikalier i produkter du bruker?

N = 994 (alle)

Oppmerksomheten knyttet til kjemikalieinnhold i produkter stiger med alderen

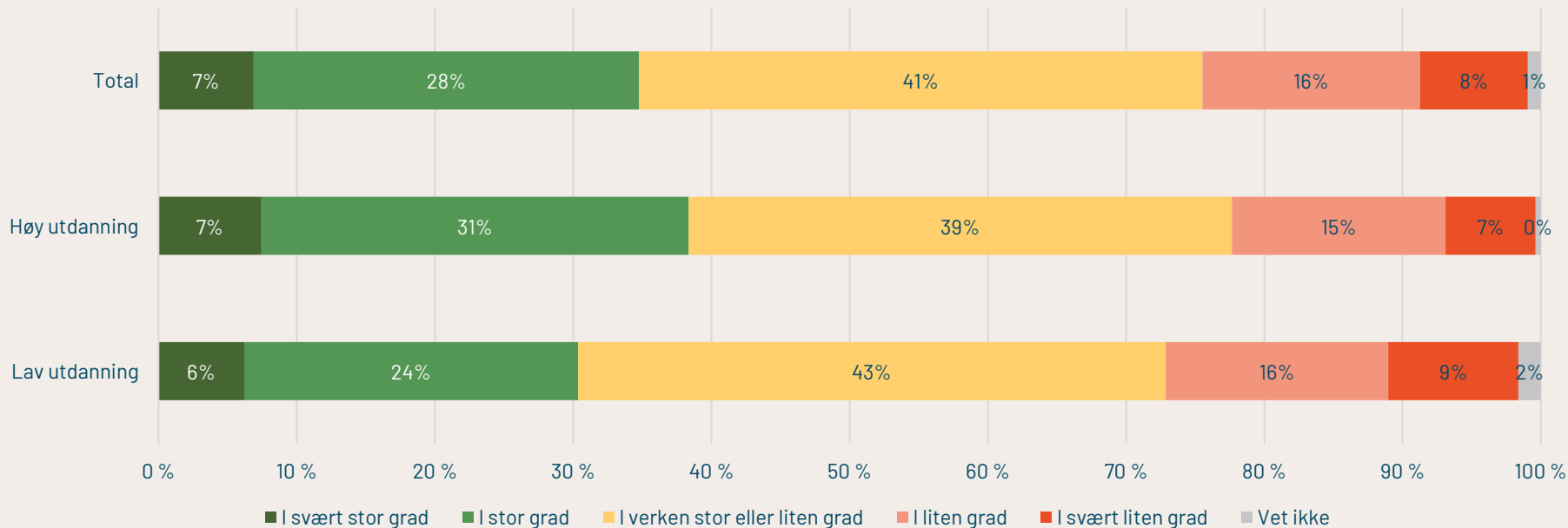
I hvilken grad er du opptatt av innholdet av kjemikalier i produkter du bruker?

N = 994 (alle)

Forbrukere med høy utdanning er noe mer opptatt av kjemikalieinnholdet i produkter enn forbrukere med lav utdanning

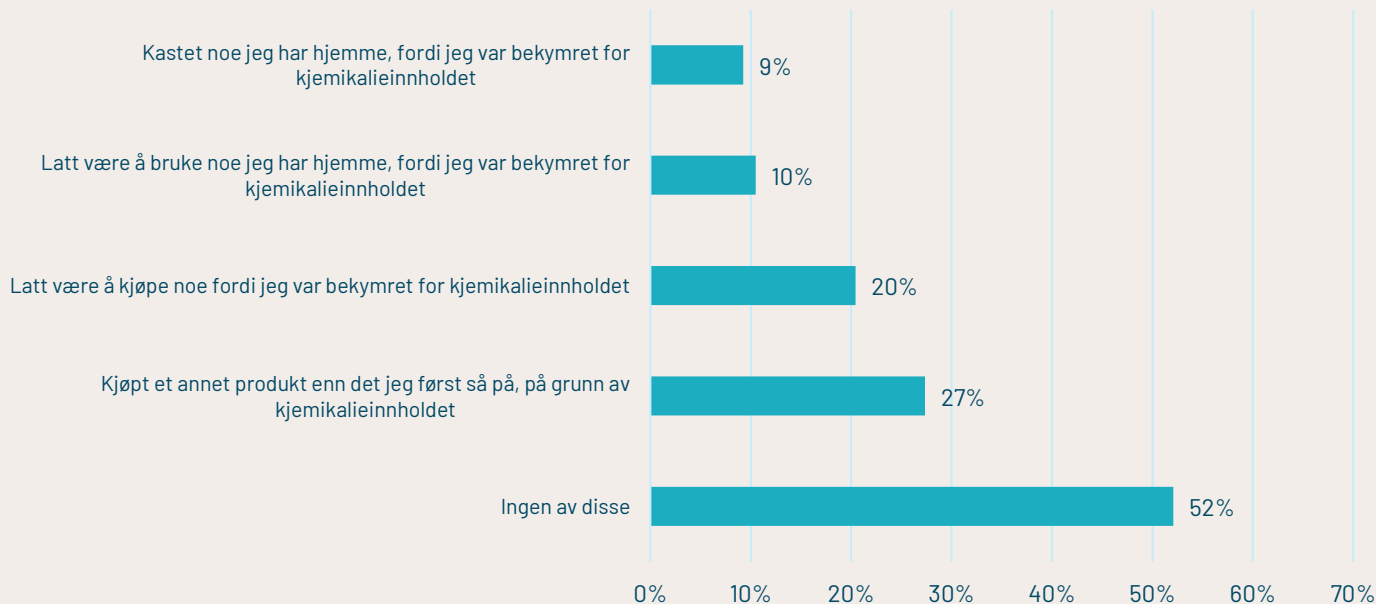
I hvilken grad er du opptatt av innholdet av kjemikalier i produkter du bruker (f.eks. vaskemidler, klær eller hudkrem)?

N = 994 (alle)

Halvparten av forbrukerne har gjort forbruksendringer på grunn av kjemikalieinnholdet i produkter

Kan du huske å ha gjort noe av følgende siste året?

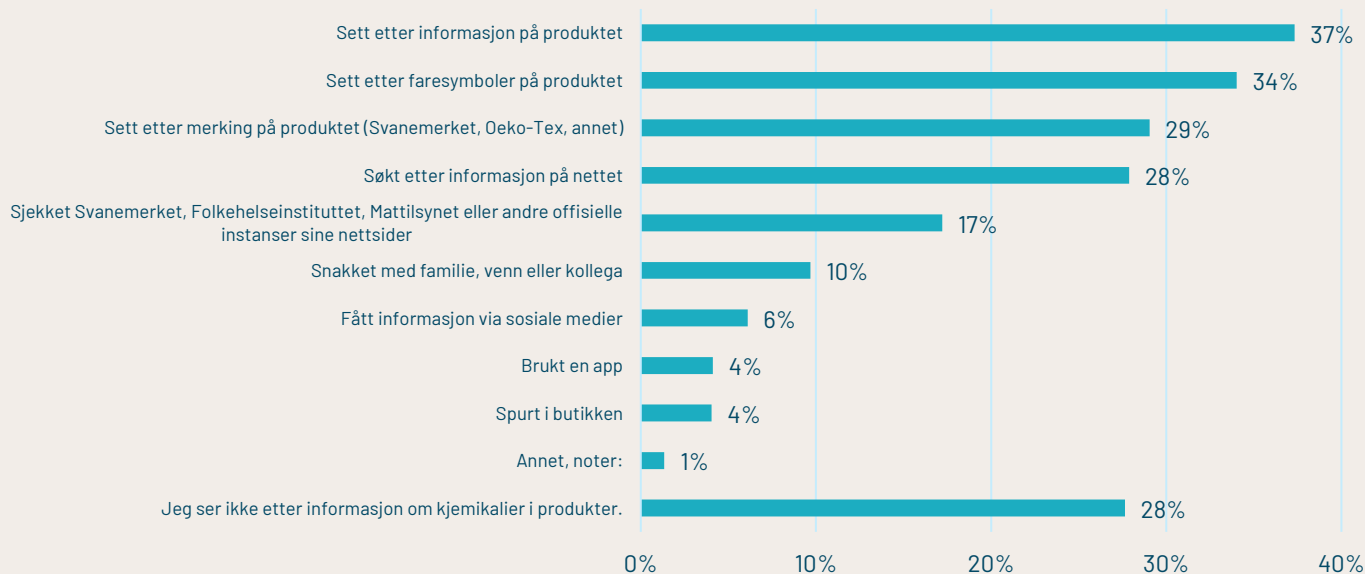
N = 994 (alle)

- 35 % av forbrukerne har gjort ett av tiltakene
- 9 % har gjort to av tiltakene
- 2 % har gjort tre av tiltakene
- 2 % har gjort alle fire tiltakene

- Kvinner har i større grad enn menn latt være å kjøpe produkter og kjøpt et annet produkt på grunn av kjemikalieinnholdet. Menn oppgir oftere enn kvinner at de ikke har gjort noen av tiltakene.
- Forbrukere med høy utdanning har i større grad enn de med lav utdanning kjøpt et annet produkt på grunn av kjemikalieinnholdet. De med lav utdanning har oftere ikke gjort noen av alternativene.
- De som bor i husholdninger med barn har oftere enn andre kjøpt et annet produkt på grunn av kjemikalieinnholdet.
- Forbrukere som har lav tillit til at forbrukerrettighetene blir ivaretatt har gjennomført flere av tiltakene enn de som har høy tillit.

7 av 10 har forsøkt å finne informasjon om kjemikalier i produkter

Har du forsøkt å finne informasjon om kjemikalier i et produkt på noen av følgende måter?

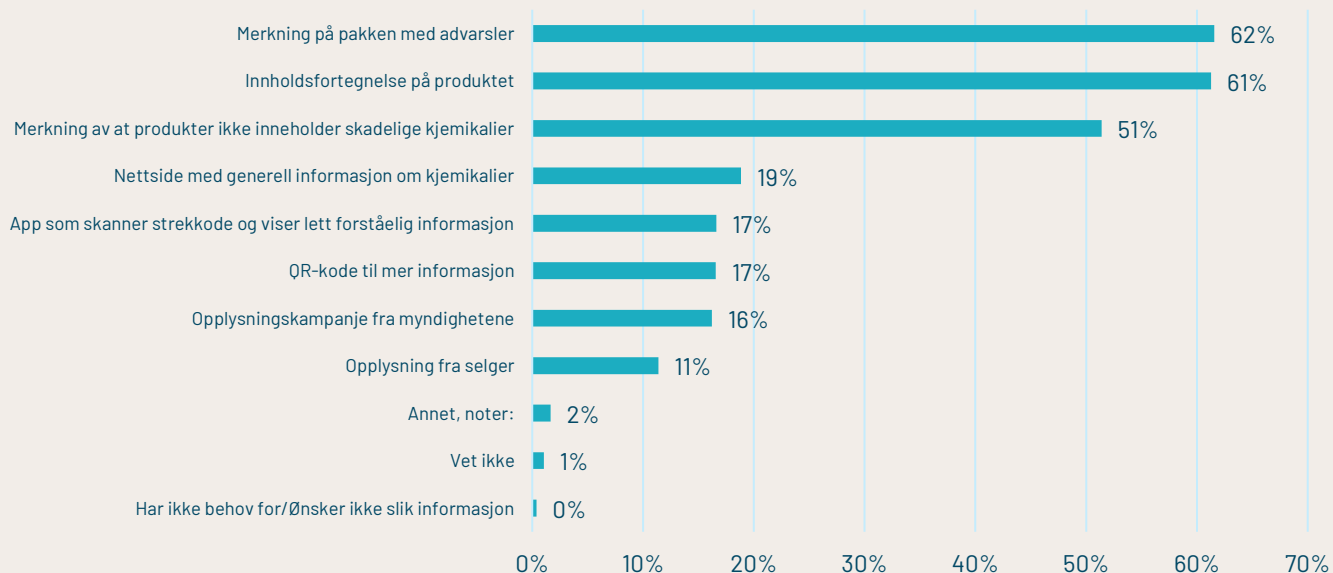

N = 994 (alle)

- Kvinner ser i større grad enn menn etter merking på produkter, har i større grad sjekket andre offisielle informasjonskanaler og fått informasjon via sosiale medier.
- Forbrukere under 30 år sier i større grad enn eldre at de får informasjon via sosiale medier eller fra familie, venner eller kollegaer.
- Forbrukere med høy utdanning har i større grad enn forbrukere med lav utdanning forsøkt å finne informasjon om kjemikalier i et produkt.
- Forbrukere som har lav tillit til at forbrukerrettighetene blir ivaretatt svarer oftere enn andre at de har fått informasjon via sosiale medier og at de har brukt en app.
- De som mener forbruket i Norge bør reduseres av miljøhensyn har oftere forsøkt å finne informasjon om kjemikalier i produkter.

Forbrukere vil helst finne kjemikalieinformasjon på selve produktet

Hvordan vil du helst finne informasjon om kjemikalier i produkter?

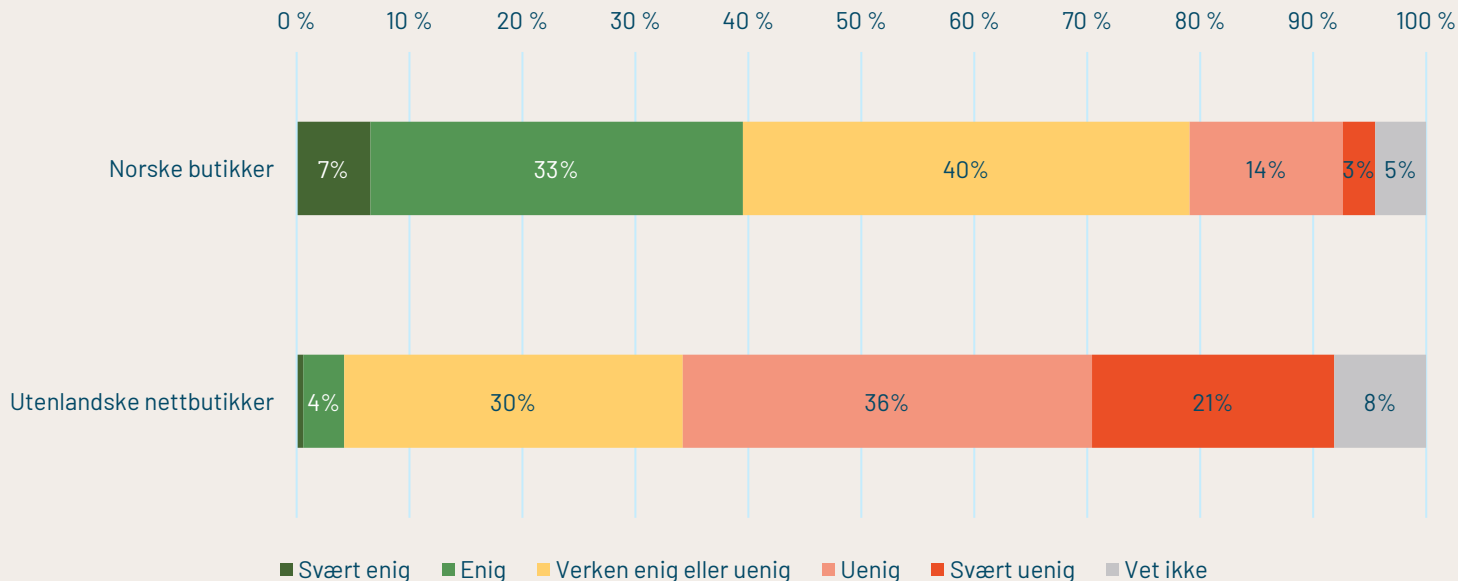

- Kvinner ønsker i større grad enn menn merking av at produkter ikke inneholder skadelige kjemikalier.
- Barnefamilier er mer positiv til App og informasjon fra selger enn de som ikke bor med barn.
- Forbrukere i aldersgruppen 30-39 år er den aldersgruppen som er mest positive til App, innholdsfortegnelse på produktet, QR-kode og opplysningskampanje fra myndighetene.
- Yngre er mer positive enn eldre til nettside med generell informasjon om kjemikalier.

N = 721 (De som har forsøkt å finne informasjon om kjemikalier i et produkt)

Forbrukere har høyere tillit til produkter kjøpt fra norske butikker enn utenlandske nettbutikker

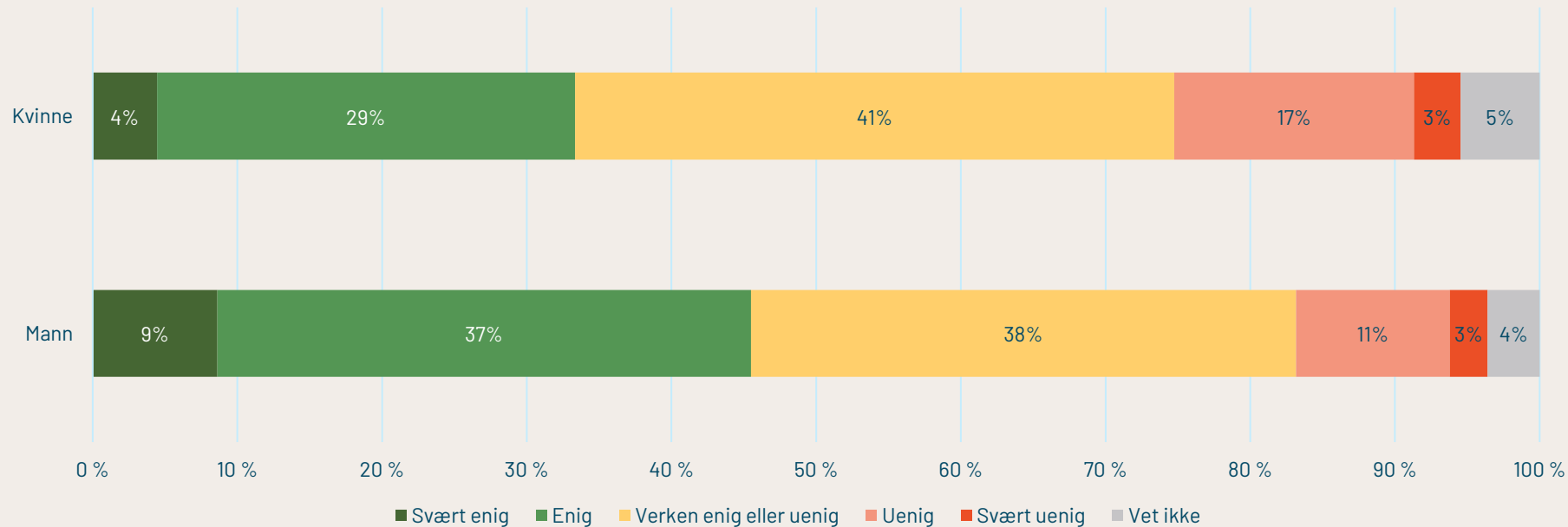
Produkter jeg kjøper fra norske butikker/utenlandske nettbutikker er trygge med tanke på kjemikalier

Det er sterk sammenheng mellom forbrukernes tillit til at deres forbrukerrettigheter blir ivaretatt i Norge og deres tillit til tryggheten til produkter som selges fra norske butikker.

Menn har høyere tillit enn kvinner til at produkter fra norske butikker er trygge

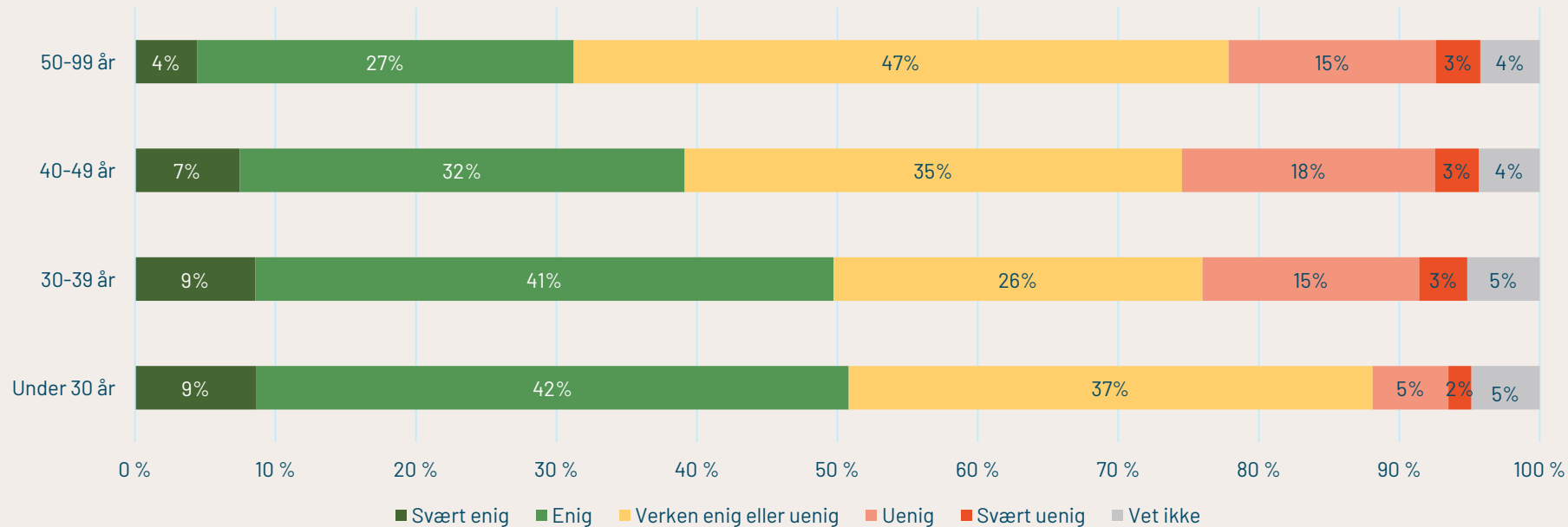
Produkter jeg kjøper fra norske butikker er trygge med tanke på kjemikalier

N = 994 (alle)

Yngre forbrukere har høyere tillit enn eldre til at produkter fra norske butikker er trygge

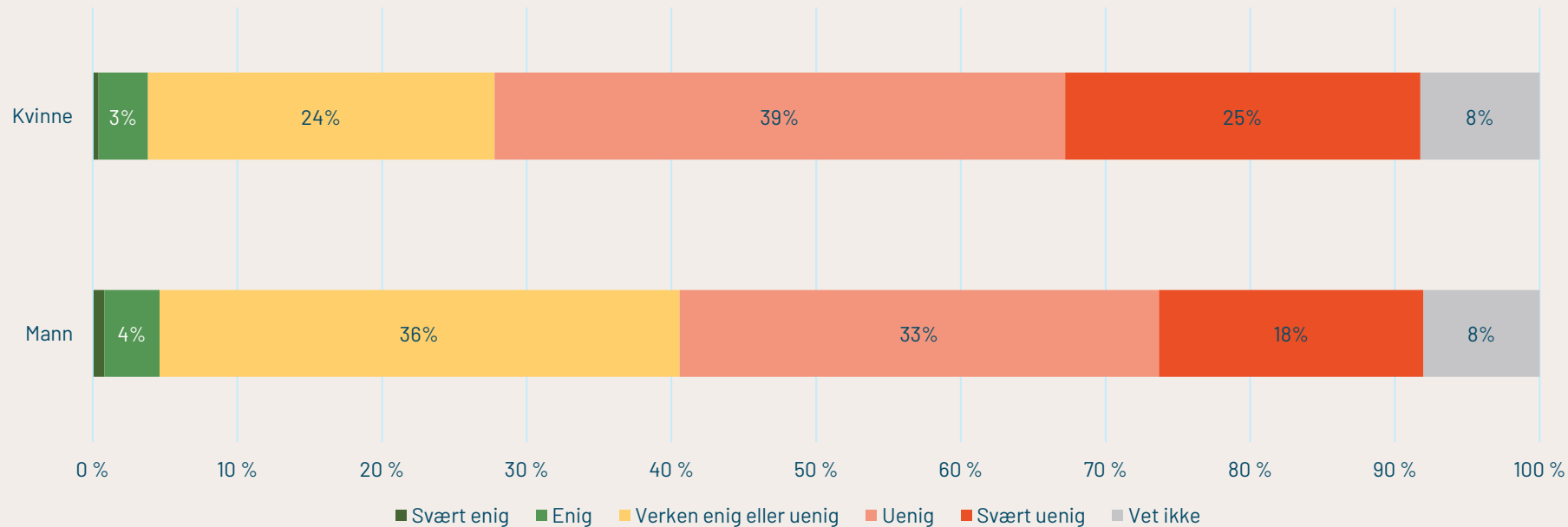
Produkter jeg kjøper fra norske butikker er trygge med tanke på kjemikalier

N = 994 (alle)

Kvinner har lavere tillit enn menn til at produkter fra utenlandske nettbutikker er trygge

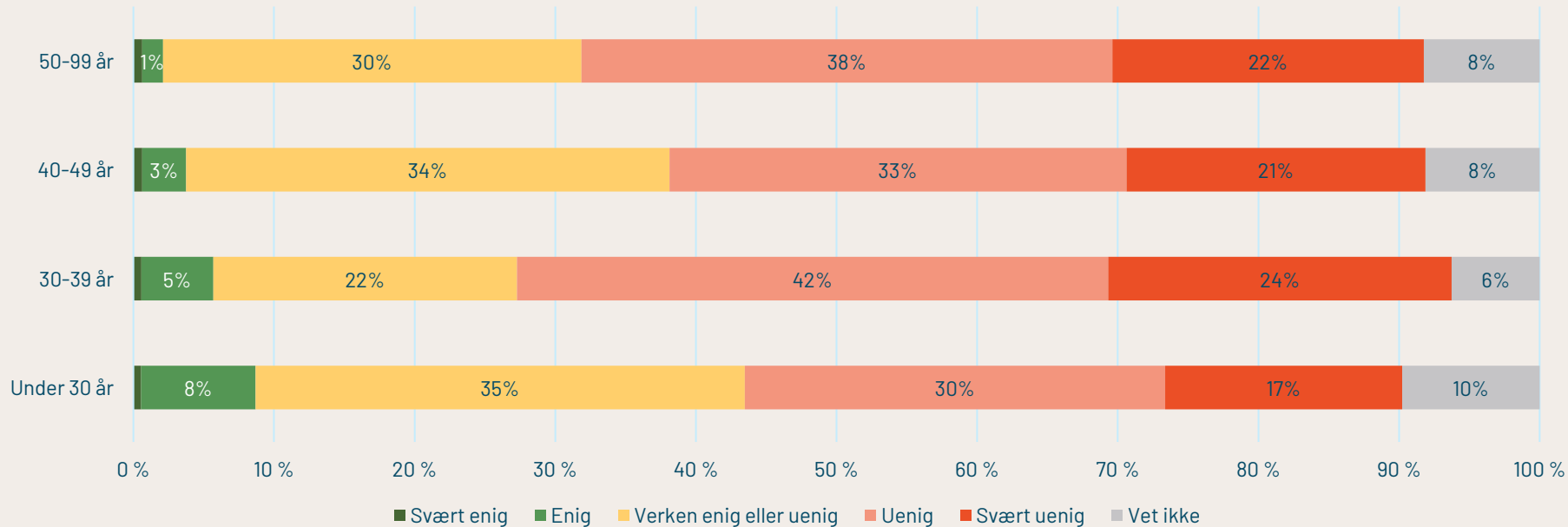
Produkter fra utenlandske nettbutikker er trygge med tanke på kjemikalier

N = 994 (alle)

Tilliten til produkter fra utenlandske nettbutikker er lav i alle aldersgrupper

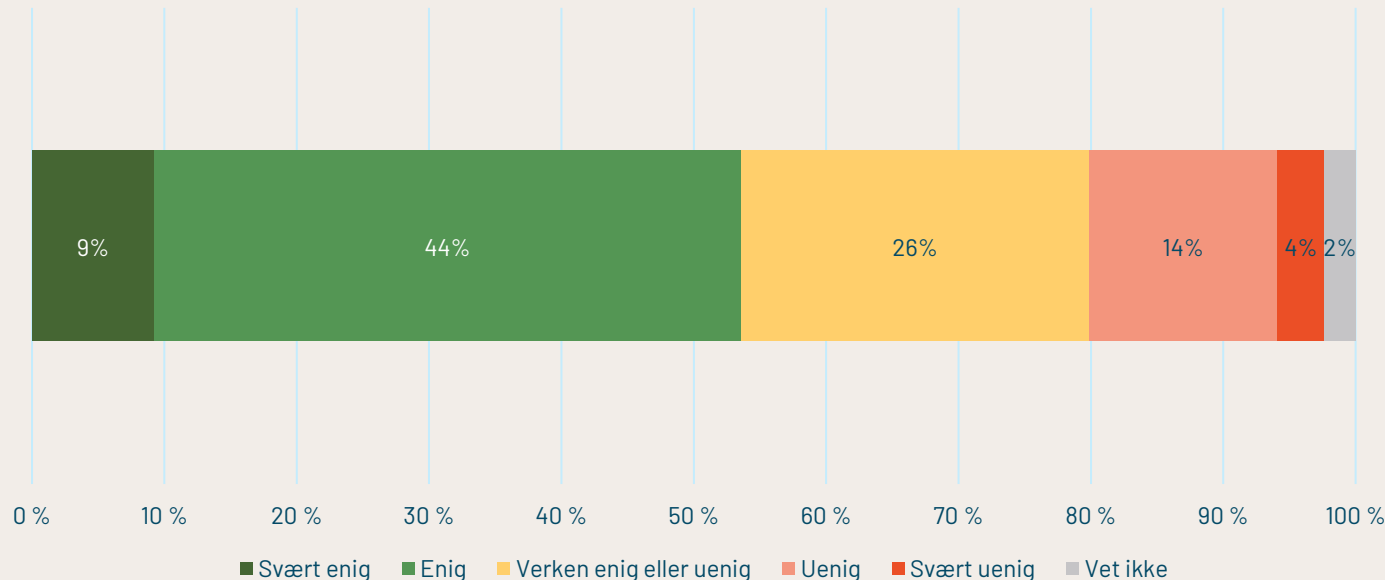
Produkter fra utenlandske nettbutikker er trygge med tanke på kjemikalier

N = 994 (alle)

Halvparten av forbrukerne har tillit til at myndighetene har forbudt bruk av skadelige kjemikalier

Jeg har tillit til at myndighetene har forbudt bruk av skadelige kjemikalier

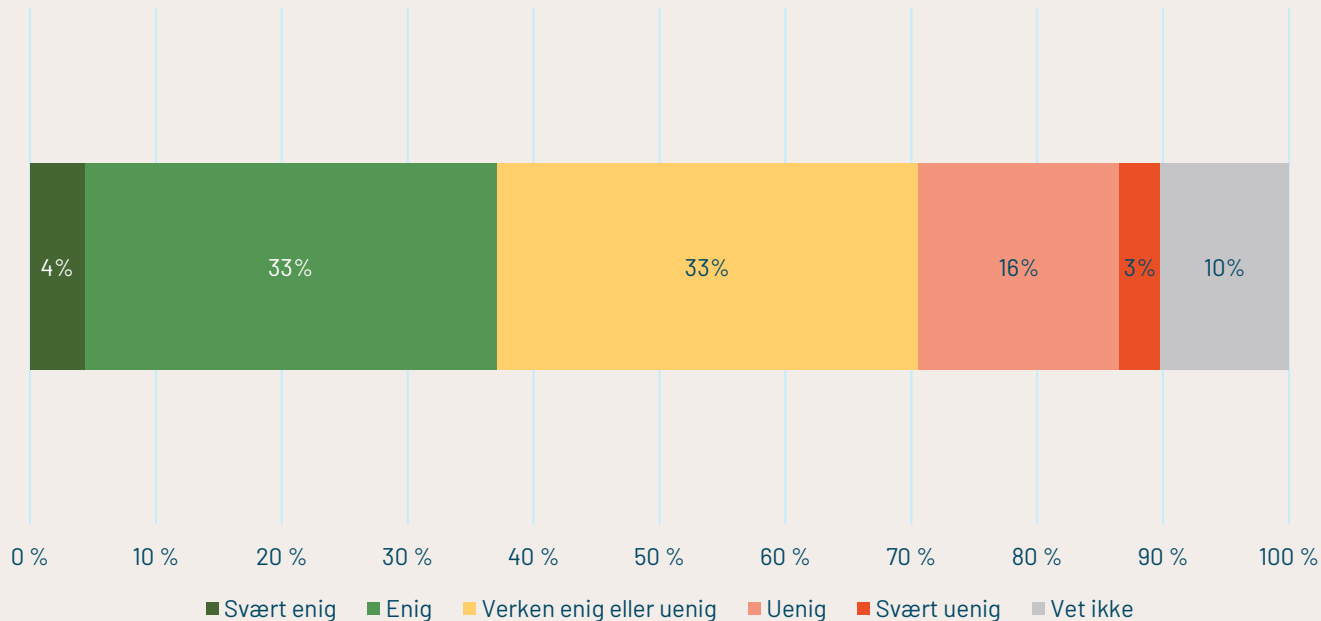

- De mellom 18 og 30 år har noe høyere tillit enn eldre aldersgrupper.
- Forbrukere som har høy tillit til at forbrukerrettighetene blir ivarettatt har også høy tillit til at skadelige kjemikalier er forbudt.

N = 994 (alle)

Nesten to av fem har tillit til at kjemikalier testes grundig før de kommer på markedet

Nye kjemikalier testes grundig før de kommer på markedet

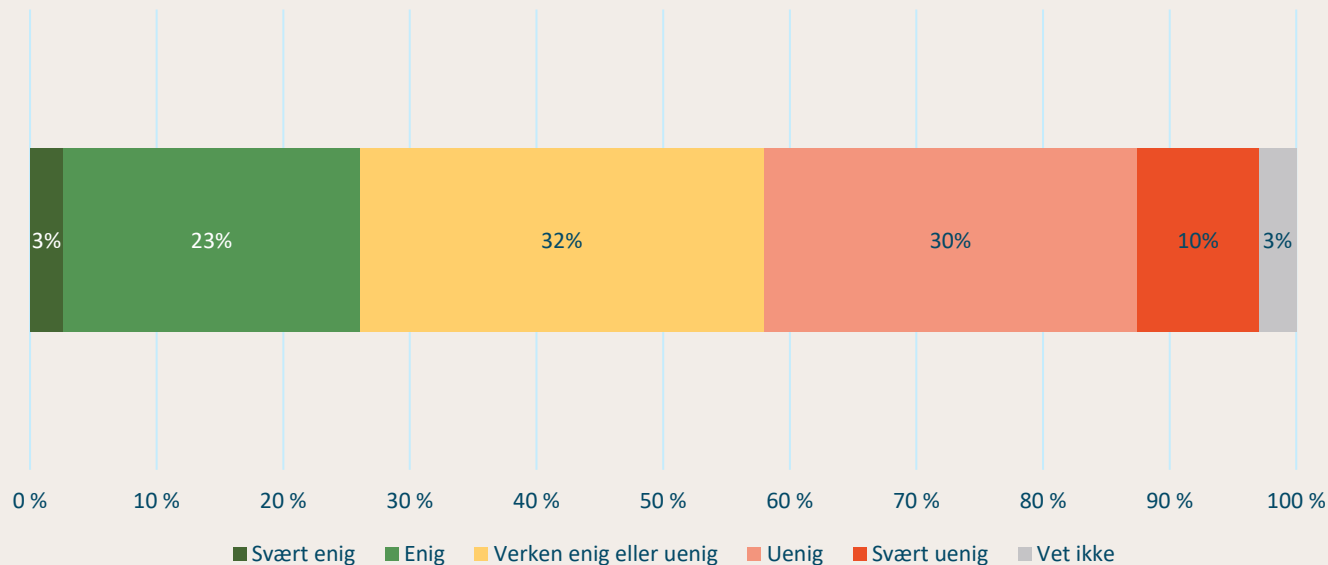

- Forbrukere med høy tillit til at forbrukerrettighetene blir ivaretatt tror i større grad enn andre at nye kjemikalier testes grundig før de kommer på markedet.
- Yngre forbrukere har høyere tillit enn eldre.
- Forbrukere som bor i husholdninger med barn har noe lavere tillit enn de som ikke bor med barn.

N = 994 (alle)

Én av fire har tillit til at bedrifter ikke bruker skadelige kjemikalier i produktene sine

Jeg har tillit til at bedrifter ikke bruker kjemikalier som kan være skadelige i produktene sine

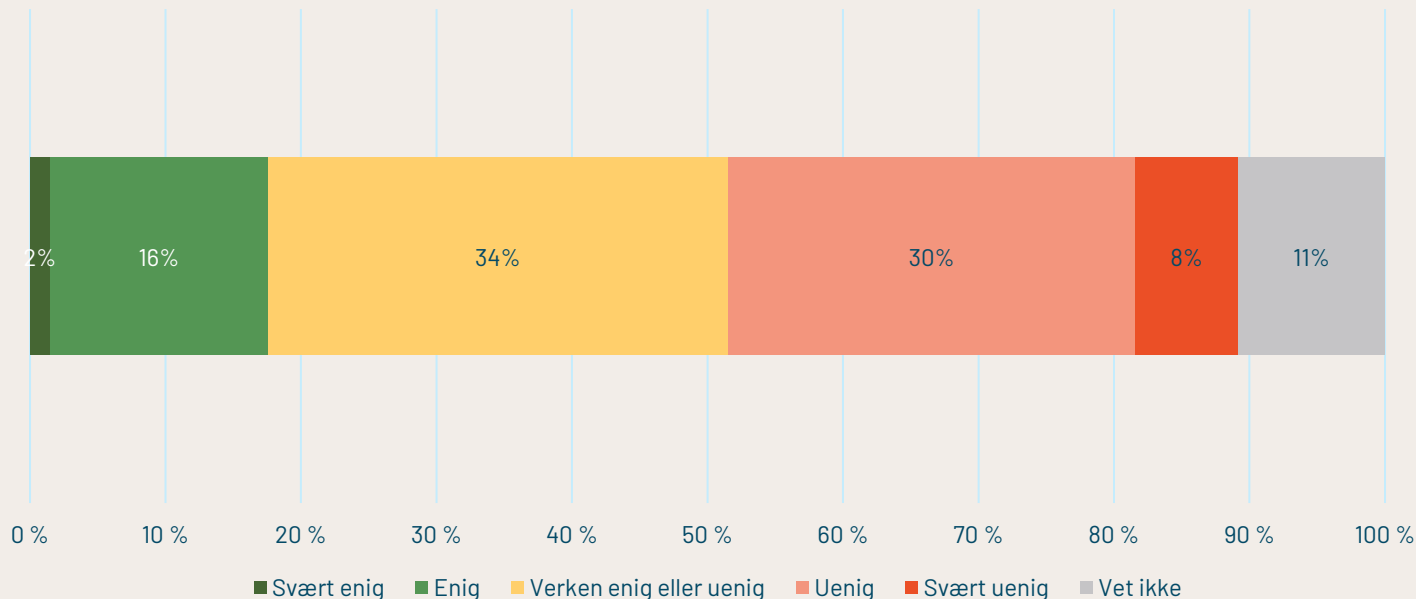

N = 994 (alle)

- Tilliten til bedriftene er høyere blant de mellom 18 og 39 år enn blant dem som er 40 år eller eldre.
- Forbrukere med dårlig økonomi har noe høyere tillit enn forbrukere som opplever at de har god økonomi.
- De med lav utdanning har noe høyere tillit til bedrifter enn de med høy utdanning.
- Det er en tydelig sammenheng mellom tillit til bedriftene og tillit til at forbrukerrettigheten blir ivarettatt.

En av fem synes det er lett å finne ut om produkter de kjøper inneholder skadelige kjemikalier

Det er lett å finne ut om produkter jeg kjøper inneholder skadelige kjemikalier

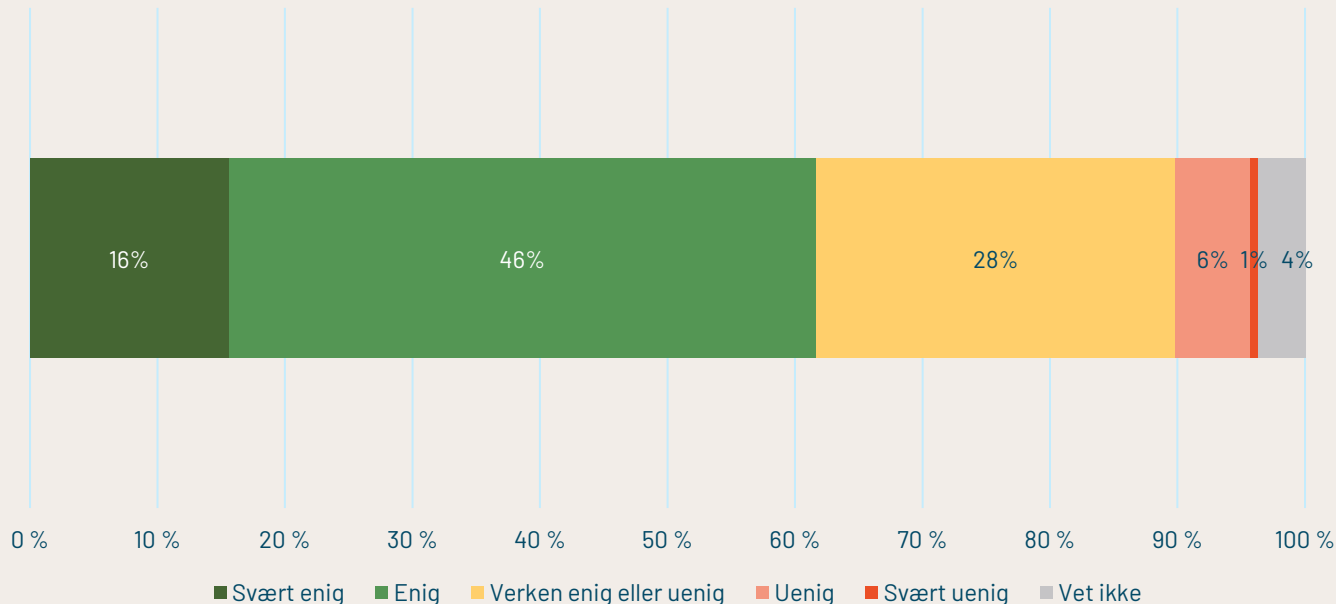

N = 994 (alle)

- Forbrukerne mellom 30 og 39 år synes det er noe lettere enn andre aldersgrupper å finne ut om produkter de kjøper inneholder skadelige kjemikalier.
- Forbrukerne med lav utdanning synes i større grad enn dem med høy utdanning at det er lett å finne ut om produkter inneholder skadelige kjemikalier.
- De som har høy tillit til at deres forbrukerrettigheter blir ivaretatt synes i større grad enn andre at det er lett å finne ut om produkter inneholder skadelige kjemikalier.

Tre av fem ønsker mer informasjon om kjemikalier i produkter

Jeg ønsker mer informasjon om kjemikalier i produkter

- De som har god økonomi ønsker i noe større grad mer informasjon enn de som har dårlig økonomi.
- Kvinner ønsker i større grad mer informasjon enn menn.
- De som har lav tillit til at deres forbrukerrettigheter bli ivaretatt ønsker i større grad mer informasjon enn de som har høy tillit.

N = 994 (alle)

SJEKK
FORBRUKERRÅDET.no

